

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Et iracundæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

& sese spectantium oculis ostentat. At cum squalidos pedes intuetur, mox picturatum illam rotam contrahit, stellatamque eandem, pudore sui, demittit. Faecerent & feminae, si meminissent sordium, quibus nunquam satis purgantur. Sapienter Theophrastus dicebat: sub formosa specie, quam multa turpia delitescunt! In adagiis est: *mulier laudata pavone superbior*. Repetimus ex Juvenalis Sat. 6. quod alibi attulimus.

Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil,
Cum virides gemmas collo circumdedit, & cum
Auribus extensis magnos committit elenchos.

Graviter Tertullianus lib. de habitu mulier. c. 4. Habitus feminae, ait, duplicem speciem circumfert, cultum & ornatum. *Cultum* dicimus, quem mundum muliebrem vocant; *Ornatum*, quem immundum muliebrem convenit dici. Ille in auro & argento, & gemmis & vestibus deputatur: iste in cura capilli & cutis, & earum partium corporis, quae oculos trahunt. Alteri ambitionis crimen intendimus, alteri prostitutionis. Non possum facere, quin hic exhibeam picturam pavonis Junonii ad vivum expressi. Contemplare. Nobilis ac dives est haec puella, amplae familiae spes, & heres unica, quod meliore forma fulgens, hoc fastu vaniore turgens. At ecce illam! commodum ab rheda illa inaurata prodit, imago ad speculum ficta, officina deliciarum, exemplar levitatis absolutum. Cernis, ut tumet vanitatis simulacrum, ut se circumspicit superba, ut se venditat arrogans, ut collum erigit, gressumque frangit, oculosque torquet circumcumquaque, non tam ut videat, quam ut videatur. Viden, ut purpuream trahit cum ostentatione lasciviae, defluentem luxuriam tunicam auro, gemmisque radiatam: ut detracto mollior crispo bombycino a leviculo vertice, protendit, jactatque cerviculam; ut capillos ambrosiosius comptos, cincinnatosque velut in cidarim, hinc inde sparsos explicat, levissimaeque ventorum agitationi permittit, quasi captans ab aura gloriosam. En ut niveae splendent armillis manus, ut aures micant inauribus aureis, ut collum gemino torque rutilat, ut crebro coma scintillat adamante, ut malae sunt cerussatae &c. Pinxit hanc tabellam, non absolvit Franc. Pomey in Candidato Rhet. progymn. 9.

IV. (d) *Pavo*, praeterquam quod superbum sit animal, facile irritatur, & in obvios iracundem involat. Quid irritatius hoc genus Junonibus? Capillus unus non ad legem compositus, cibus non ad palatum conditus, unguis digiti male sectus, catellus imprudenti pede calcatus,

janua

(d) *Et iracunda.*

janua cum stridore clausa, famium vasculum rimâ pertusum, emota loco suo acicula, synthesis non satis à sapone candens, cyclas minùs decorè in plicas aptata, ruga in mappa mensæ infrata, superi! quas non rarò tempestates in his dominis excitant! quantum effervescent, quantum spumant! quàm tonant & fulminant, totàmque à sedibus imis domum evertunt! Malè illi, qui contrà mutire ausit, Ardet bile jecur, quæ non in famulos duntaxat ac famulas, sed in maritos quoque effunditur & evomitur. Hic bonus vir, si sapit, palliolum suum humeris pacatè injiciet, & silente pede se tectis efferet, ne novus Socrates novam Xantippen sentiat. Atque hos animos addit feminis genus & opes; ad quæ si accesserit forma, tum enimverò actum est de imperio. Cede Junoni Jupiter, & alicubi *Sossans* age; domina cælum obtinet, & regnat. Hinc à pedibus & officiis ancillaribus est ei Iris, Thaumantis (ab admiratione sic nominati) filia alata, versicolore cultu; quòdque fuit Mercurius Jovi, hoc erat Iris Junoni; nisi quòd Mercurius ad concordiam, Iris ferè ad discordiam curandam mittitur, ut observat Jac. Pont. in 5. Æneid. v. 606. & lib. 9. v. 2. Juxta illum Iris, quasi *εἶρε, λῆς*, vocatur, quanquam alii ab *εἶρεν* loqui malunt deducere. Nempe qualis hera, talis pedisequa, admirationem à superba forma & colore vestium vario quærens; de quo Virgil. 4. Æn.

Mille trahens varios adverso sole colores.

Prompta ad rixas concitandas: loquax ad sermones differendos: levis, vaga, volatica.

(e) Volebam hic præterire anserem, Junoni sacratum nisi importuno clamore suo se proderet, & vellet dici. Loquacitatis hanc avem esse symbolum, quis nescit? Admittamus igitur Junonis inter pedisequas inquietum animal, & collum ejus sublime applicemus ad Junonium, quem exagitavimus, fastum; streperam verò linguam garulitati, doti feminarum propriæ, dicemus, dedicemus. Illud in anserino genere lepidum est observatu; cum per januam quantumvis altam volucris hæc ingreditur, inclinat caput, ne scilicet illud ad postes superiores impingat. Nempe collum longiusculum putat esse colossum Rhodium, aut equum Trojanum, quem portarum angustia non capiant. Genius hic est superbiæ, præsertim femineæ, quæ cum caput crinitis ædificat turribus, cælum sibi vertice tangere videtur.

V. (f) Per pavonem opulentia symbolum homines denotari divites, Pierius testatur: & ideo pavo consecratus est Junoni, quòd divi-

Kkkk 3

tia-

(e) Cur anser Junoni sacer (f) Ala pavonis & pedet.